

TAFELS SCHRYVERS – HET BELANG VOOR EEN MAGISTRAAT

Katleen Van Eeckhoorn
raadsheer hof van beroep Antwerpen

▶ **het belang van de tafels bij het bepalen van de vergoeding van toekomstige letselschade**

- ✓ **bij de kapitalisatie van de vergoeding voor toekomstige blijvende schade**
 - ✓ **bij de verdiscontering van toekomstige uitgaven**
 - ✓ **bij de vervroegde betaling van uitvaartkosten**
-

DE KAPITALISATIE VAN DE VERGOEDING VOOR TOEKOMSTIGE BLIJVENDE SCHADE

- ❖ **Hof van Cassatie: versteviging kapitalisatiemethode – gebruik tafels**
- ❖ **Taak van de rechter**
 - **keuzes maken**
 - **welke tafels**
 - **parameters invullen**

→ **belang van juiste keuzes**

- **geen eenvoudige taak**
- **rechter als waarzegger**

Bijvoorbeeld vergoeding van BPO en BEO - SO 25 jaar - verlamd door een sportongeval

- ✓ **pensioen?**
- ✓ **overlijden?**
- ✓ **intrestvoeten?**
- ✓ **inflatie?**

→ **quasi onmogelijke opdracht**

- **rechtsopvatting**
- **zeer diverse rechtspraak**

Eerste vraag: welke tafels ?

2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
KAPITALISATIETAFELS		Toepassing	Handleiding	Toelichting					
ZEKERE RENTE		Letselschade	Handleiding 1	i.v.m. letselschade kunt u ook op deze site het artikel betreffende vergoedingsrecht raadplegen.					
1) Duur = aantal jaren									
2) Duur = levensverwachting									
3) Duur = mediaanlevensduur									
LEVENSLANGE LIJFRENTE									
4) jaarlijks									
5) maandelijks									
TIJDELIJKE LIJFRENTE									
6) 55 – 75 jaar – jaarlijks									
7) 55 – 75 jaar – maandelijks									
6.a) 65 jaar – jaarlijks									
7.a) 65 jaar – maandelijks									
6.b) 66 jaar – jaarlijks									
7.b) 66 jaar – maandelijks									
6.c) 67 jaar – jaarlijks									
7.c) 67 jaar – maandelijks									

2 mogelijkheden

→ op basis van een zekere rente

→ op basis van een lijfrente

**tafels Schryvers vs. tafels Levie (niet meer geactualiseerd) en
tafels Jaumain (vooral in Wallonië)**

inmiddels - website Schryvers - zowel zekere rente als lijfrente

het verschil

→ een zekere rente

- wel het voordeel van de vervroegde betaling
- niet de sterftekans van de begunstigde voor het einde van de kapitalisatieduur

→ een lijfrente

- wel het voordeel van de vervroegde betaling
- wel de sterftekans van de begunstigde voor het einde van de kapitalisatieduur

de praktijk/rechtspraak

→ weinig overwegingen

→ akkoord tussen partijen

→ indien er discussie is

- pro zekere rente/vaste annuïteiten

- ❖ de kans op pensioenleeftijd > kans overlijden voordien

- ❖ niemand wordt ondervergoed

- ❖ ook geen rekening met de kans op werkloosheid, arbeidsongeschiktheid, vroegtijdige pensionering

□ **pro lijfrente**

- ❖ **begroting in concreto = rekening houden met de sterftekans**
- ❖ **slachtoffers niet oververgoeden**
- ❖ **naar zijde SO én aansprakelijke kijken**
- ❖ **statistisch gezien is deze berekening correcter (verzekeraar vs individu)**

□ **contra lijfrente**

- ❖ **individuele benadeelde wordt ondervergoed indien die de termijn van zijn levensverwachting bereikt**
- ❖ **berust op een overschatting van de sterftekans van de benadeelde**
- ❖ **kans ondervergoeding > kans oververgoeding**

praktijk

→ **voorkeur voor de vaste rente**

→ **ofwel combinatie van beide tafels**

- ❖ **economische schade: zekere rente-tafels**
- ❖ **persoonlijke en huishoudelijke schade: lijfrente-tafels**

vergelijking

Persoonlijke schade – jaarbedrag € 2.281,00 (BPO 25%)			
Man – 20 jaar (mediaanlevensduur – nog 67,27)		Man – 60 jaar (mediaanlevensduur – nog 27,01)	
Zekere rente (mediaanlevensduur) (1%)	Lijfrente (levenslang) (1%)	Zekere rente (mediaanlevensduur (1%)	Lijfrente (levenslang) (1%)
€ 2.281 x 48,798	€ 2.281 x 46,485	€ 2.281 x 23,570	€ 2.281 x 21,160
€ 111.308,24	€ 106.032,29	€ 53.763,17	€ 48.265,96

tweede vraag: welke duur ?

2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
KAPITALISATIETAFELS			Toepassing	Handleiding			Toelichting		
ZEKERE RENTE			Letselschade	Handleiding 1			i.v.m. letselschade kunt u ook op deze site het artikel betreffende vergoedingsrecht raadplegen.		
1) Duur = aantal jaren									
2) Duur = levensverwachting									
3) Duur = mediaanlevensduur									
LEVENSLANGE LIJFRENT									
4) jaarlijks									
5) maandelijks									
TIJDELIJKE LIJFRENT									
6) 55 – 75 jaar – jaarlijks									
7) 55 – 75 jaar – maandelijks									
6.a) 65 jaar – jaarlijks									
7.a) 65 jaar – maandelijks									
6.b) 66 jaar – jaarlijks									
7.b) 66 jaar – maandelijks									
6.c) 67 jaar – jaarlijks									
7.c) 67 jaar – maandelijks									

Tafels zekere rente

→ bepaalde periode (BEO)

1) Duur = aantal jaren

→ het ganse leven (BPO en BHO)

□ mediaanlevensduur

3) Duur = mediaanlevensduur

"de levensduur die volgens de sterftetafels de helft van het aantal personen van een bepaalde leeftijd haalt"

□ gemiddelde levensverwachting

2) Duur = levensverwachting

"gemiddelde van alle nog te leven jaren van alle individuen van leeftijd x"

Mediaanlevensduur			Levensverwachting		
Prospectieve mediaanlevensduur (MEDx)			Prospectieve levensverwachting (Ex)		
=			=		
waarschijnlijke levensduur			gemiddelde levensduur		
=			=		
levensduur die 50% individuen van leeftijd x zullen bereiken			gemiddelde van alle nog te leven jaren van alle individuen van leeftijd x		
<i>Leeftijd</i>	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	<i>Leeftijd</i>
	MEDxM	MEDxF	ExM	ExF	
20	67,28	69,78	64,20	66,98	20
21	66,29	68,78	63,21	65,99	21
22	65,29	67,78	62,22	64,99	22
23	64,29	66,78	61,23	63,99	23
24	63,29	65,78	60,24	62,99	24
25	62,29	64,78	59,25	62,00	25
26	61,29	63,78	58,26	61,00	26
27	60,29	62,78	57,26	60,00	27
28	59,29	61,78	56,27	59,00	28
29	58,29	60,78	55,28	58,00	29
30	57,29	59,78	54,29	57,00	30
31	56,29	58,77	53,30	56,00	31
32	55,29	57,77	52,31	55,01	32
33	54,29	56,77	51,32	54,01	33
34	53,29	55,77	50,32	53,01	34
35	52,29	54,77	49,33	52,02	35
36	51,28	53,77	48,34	51,02	36
37	50,28	52,77	47,34	50,03	37
38	49,28	51,77	46,35	49,03	38
39	48,28	50,77	45,36	48,04	39
40	47,27	49,77	44,36	47,05	40

→ **mediaanlevensduur meest toegepast**

- ▶ **betrekking op het aantal jaren dat ook de meeste mensen (de meerderheid) effectief nog hebben geleefd**
- ▶ **vermits er minder sterftegevallen zijn op jongere leeftijd is de mediaanlevensduur tot op een vrij hoge leeftijd langer dan de gemiddelde levensduur**
 - ❖ **bij mannen tot 76 jaar (Tabel 2022 – jaarlijks – 1%)**
 - ❖ **bij vrouwen tot 79 jaar**

Tafels lijfrente

- **tijdelijke lijfrente (BEO)**
- **levenslange lijfrente (BPO en BHO)**
- **Maandelijks – jaarlijks**

derde vraag: welke rentevoet?

- de te verwachten netto-beleggingsopbrengst (na roerende voorheffing en inflatie) met een veilige belegging (bijv. staatsobligaties)**
- indicatieve tabel sedert 2012: 1 %, met mogelijkheid om aan te passen in meer of min naargelang de concrete omstandigheden**
- rechtspraak zeer divers**
- 1% en lager – hoe lager de rentevoet, hoe hoger de vergoeding**
- Prof. Jaumain: negatieve rentevoet?**

DE VERDISCONTERING BIJ HET VERNIEUWEN VAN HULPMIDDELEN

RAMING UITVAARTKOSTEN			
11) Huidige waarde 1 euro te betalen na n jaar	verdiscontering van toekomstige betaling	Handleiding 4	
12) Vervroegde betaling uitvaartkosten	Uitvaartkosten		
STERFTETAFELS			
13) Levensduur	bepaling van levensverwachting en mediaanlevensduur		i.v.m. sterftetafels kunt u ook op deze site het artikel betreffende vergoedingsrecht raadplegen.

- **gelet op de vervroegde uitbetaling van de kostprijs van de vernieuwing**
- **tafel 11) huidige waarde 1 euro te betalen na n jaar**
- **contra: compensatie door te verwachten prijsstijging**
- **ook voor de begroting van toekomstig pensioenverlies ... eerst vergoeding vanaf pensioendatum kapitaliseren, nadien omzetten in huidige waarde**

Specifieke situatie – DE BEGRAFENISKOSTEN

→ Slachtoffer = jeugdige leeftijd

Volledige vergoeding

→ Vervroegde kost

- enkel schade ten gevolge van de vervroegde betaling**
- de tabel vervroegde uitbetaling uitvaartkost**

BESLUIT

→ **kapitalisatie?**

→ **geïndexeerde, herzienbare rente ?**